

Pawlikowice. Żniwa.

NASZE ŻYCIE

BÓG I OJCZYZNA — RAZEM, MŁODZI PRZYJACIELE!
MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY DLA MŁODZIEŻY

No 7

S I E R P I E Ń

1932

Godzinki o św. Michale Archaniele

ułożył X. Bartłomiej Sławiński ze Zgr. św. Michała Archanioła

Godzinki ku czci św. Michała Archanioła, ułożone przez Ks. Dyrektora Sławińskiego, przeczytałem z wielkiem zajęciem, i nie tylko nie znalazłem w nich nic niezgodnego z nauką Kościoła katolickiego, lecz przeciwnie, uważam, że zarówno przez wzgląd na swój układ jakoteż przez wzgląd na to, iż są one oparte na zdrowej nauce dogmatycznej i na dobrej katolic-

kiej tradycji praktyk pobożności, nadają się wyśmienicie do tego, żeby podnosiły zaniedbane tu i ówdzie nabożeństwo do św. Michała, którego opieki winniśmy wzywać szczególnie w obecnych czasach, tak doniosłych dla królestwa Bożego na ziemi i w naszej Polskiej Ojczyźnie.

W Krakowie, dnia 8 lipca 1932 r.

X. Jan Korzonkiewicz m. p.

Ofiary na Zakład wychowawczy w Pawlikowicach.

Sod. Pań Szepena Kraków	5 00 zł.	Wycieczka dzieci szkolnych	
Dietrova Wieliczka	5 00 "	z Wieliczki	67 90 "
N. N. Wieliczka	2 00 "	Felsztyńska Przemyśl	5 00 "
Z Rybnej	60 00 "	Marja Dilna Kraków	10 00 "
N. N. z Wieliczki	10 00 "	St. Czajka Bochnia	20 00 "
OO Kapucyni Kraków	5 00 "	D. Gorowicz Bielsko	6 00 "
Sod. Nauczycielek Przemyśl	5 00 "	Sod. Nauczycielek Starawieś	5 00 "
Sod. " Mielec	3 00 "	Gs. Gądek Przemyśl	11 50 "
X. Margosz Olaszyny	25 00 "	Laskowski Kraków	5 00 "
Sod. męska Częstochowa	3 00 "	Szczepan Mynarski Stara Wieś	20 00 "
Stefan Nowakowski	50 00 "	Ks. Ochalski Wieliczka	5 00 "
Kazimierz Smolarski	5 00 "	Leon Obombralski Kraków	3 00 "
N. N. z Wieliczki	5 00 "	Ks. Prałat Hałatek Wieliczka	22 00 "
Dr. Karol Grodziec	10 00 "	OO. Reformaci Wieliczka	20 00 "
C. Stopa Kraków	15 00 "	Dr. Roman Stroka	100 00 "
Sod. Panien Jarosław	5 00 "	Zarząd Browaru Bar. Götza	
Anna Krawczykowa Wieliczka	4 00 "	Okocim	50 00 "
Gmina Pawlikowice	117 13 "		

Dyrekcja Zakładu wychowawczego w Pawlikowicach składa wszystkim Czcigodnym Dobrodziejom najserdeczniejsze Bóg zapłać.

NASZE ŻYCIE

MIESIĘCZNIK ILUSTROWANY DLA MŁODZIEŻY

Nr 7

SIERPIEŃ 1932.

ROK XI.

Pieśń do św. Michała Archaniola.

(z antyfony po mszy św.).

Melodja: O której berta...

Święty Michale, Archaniele Boży.

Patrz, jak na świecie zło się ciągle sroży,

Jak szatan czyha, zazdrości nam Nieba,

Jak nam pomocy do walki potrzeba.

Przybądź z raturkiem, broń nas przeciw złości,

Zasadzkom czarta, jego przewrotności,

„Niech mu rozkaże Bóg!” — kornie prosimy,

Broń nas i wspieraj w walce, bo zginiemy.

Książę i Wodzu Wojska Niebieskiego,

Wtrąć mocą Bożą do ognia wiecznego,

Szatana razem ze złymi duchami,

Co na dusz zgubę krążą zabłąkani.

X. B. S.

DUCH POŚWIĘCENIA

Gdyby nas kto zapytał, dla jakiego człowieka największą mamy wzdargę, to z pewnością wszyscybyśmy odpowiedzieli: dla egoisty, co samolubnie patrzy tylko własnej korzyści, nie troszcząc się zgoła o dobro bliźnich, co żąda wszystkiego od innych, a sam nic nie daje, co żąda przysług, do których sam nigdy nie jest gotów i t. d. Taki samolub jest zakałą społeczeństwa i sam sobie wrogiem. Jest zakałą społeczeństwa, bo egoizm był po wszyst-

kie czasy źródłem wszelakiej nędzy społecznej. Dużo przykładów mamy w dziejach narodów. Jest sam sobie nieprzyjacielem, bo zraża i odpycha od siebie ludzi i przez to nie zaznaje chwilek błogiego zadowolenia.

Szczęście jednostki i dobrobyt ogółu polega tylko na poświęceniu i ofiarności. Ten jedynie przysłuży się sobie i społeczeństwu, kto potrafi niekiedy zrzec się chwilowej wygody, korzyści lub przyjemności

dla celów wyższych, kto dla dobra wszystkich gotów złożyć ofiarę ze swego „ja“.

Nasuwa się pytanie, czy jesteśmy obowiązani do poświęcenia się dla drugih? Otóż tak. Jesteśmy obowiązani do poświęceń, a to z trzech powodów:

Po pierwsze: do poświęcenia są skłania nas religia.

Po drugie: obowiązek ofiarności wypływa z prostego faktu, że jesteśmy siłą rzeczy skazani na ustawiczną pomoc i usługi bliźnich.

Po trzecie: choćby ofiarność nie była ścisłym obowiązkiem, to jednak powinna nas pociągać zacność i szczytność tej cnoty.

W duchu więc poświęcenia wychowuje nas przede wszystkim religia. Już w Starym Zakonie żądał Pan Bóg ofiar zewnętrznych, aby przez nie ludzie uznali nie tylko władzę Bożą nad światem, lecz aby się przyzwyczaili do ofiarności, do wyrzekania się korzyści osobistych. Podobnie i Kościół św. przepisuje pewne ofiary, które jednak posiadają wartość jedynie wtedy, gdy duch poświęcenia i ofiary przejawia się we wszystkich naszych postępkach, a mianowicie gdy chodzi o bliźnich. Cóż byłoby to za człowiek, któryby się wzdrygał ponieść drobną ofiarę na rzecz bliźniego, przyjaciela, rodziny, i t. d.? Któryby się wywijał z każdej małej nawet przysługi sianem? Sam Pan Jezus dał nam przykład wyrzeczenia się wszystkiego. Życie Jego, to życie pełne poświęcenia się w służbie Boga i ludzi. Dla nas, nie była mu żadna ofiara

przykra, żaden trud za ciężki, żadna droga za daleka. Przykład więc Boskiego Mistrza powinien nas obowiązywać do poświęcenia się dla bliźnich: „Przykład wam dałem“.

Obowiązek ofiarności wypływa także i z tego, że jesteśmy skazani na pomoc i usługi bliźnich. Inni ponosili dla nas ofiary, więc i my powinniśmy ponieść ofiary dla innych.

Komuż zawdzięczamy życie i wychowanie? — Rodzicom, którzy odmawiają sobie nieraz wszelkich wygod, byleby nas dobrze wychować; Komuż zawdzięczamy, że żyjemy w kraju kulturalnym? — Niezliczonemu ofiarom ludzi, którzy żyli przed nami; pełnej poświęcenia pracy pierwszych szermierzy wiary, którzy nierzadko kosztem własnej krwi przynieśli nam oświatę religijną; niezmordowanej twórczości i szlachetnemu poświęceniu się tylu setek tysięcy, co w ciągu wieków pracowali nad rozwojem i rozkwitem naszej Ojczyzny, stwarzali handel i przemysł, podnosili dobrobyt i kulturę.

Albo wspomnijmy sobie na trudne częstokroć ofiary, jakie ponosili ci, co pierwsi zaczęli z nieugaszonym zapałem pracować nad dolą opuszczonej i pozbawionej opieki dziatwy. Wspomnijmy na tych wielkich naszych mężów opatrznosciowych naszych czasów n. p. ks. Bron. Markiewicza i Brata Alberta, którzy nie szczędząc trudu, majątku, a nawet zdrowia i życia, śmiało ujęli w swe ręce los tych najnieszczęśliwszych dzieł. Z wielkich ich ofiar, zabiegów i poświęceń dużo

z nas młodych dzisiaj korzysta, korzystało lub będzie jeszcze korzystało. Słuszną więc chyba jest rzeczą, żebyśmy i my odpowiednio do swych zdolności, sił i stanowiska swego w społeczeństwie nieśli pomoc potrzebującym bliźnim.

Choćby ofiarność nie była ścisłym obowiązkiem, to pociągnąć nas powinna zacność tej cnoty. Kogo to ludzie czczą, szanują i miłują? Czy może egoistę, co tylko myśli o sobie? Czy człowieka, który siebie i siły swoje ochotnie oddaje na usługi bliźnich? Czemu to

rozzewnia nas zawsze i rozbija wspaniałomyślna dobrobraja zacnych? Nawiasowo wspomnę ś.p. panią Piazzową, która mimo, że sama nie była bogata, to jednak pozyskała sobie miłość setek serc ubogiej dziatwy w Zakładach T-wa „Powść. i Praca” swoim ofiarnem i miłosiernem sercem.

Dla wielkiego wodza, genialnego artysty, dla świetnego mówcy mamy podziw i cześć, jednak dla serca, szczerze oddanego bliźnim mamy szczerą, czystą miłość.

C. d. n.

F. S.

Rola muzyki w kształceniu charakteru

Rozpatrując kolejno wszelkie czynniki, jakie mają swój pośredni lub bezpośredni wpływ w kształtowaniu i rozwijaniu się charakteru, należałoby raz oświecić zagadnienie tego rodzaju: czy muzyka, jako taka oddziałuje na człowieka wychowawczo i czy wobec tego wpływa w jakikolwiek sposób na rozwój charakteru jednostki.

Próbujemy postępować w naszym krótkim rozważaniu w myśl popularnego powiedzenia: „po nitce do kłębka”, czyli wyjaśnimy sobie kilka rzeczy podstawowych. zajrzyjmy mimochodem w historję muzyki i wychowania, psychologję i pedagogikę a później postaramy się wyciągnąć odpowiednie wnioski i znaleźć choćby przybliżoną odpowiedź na nasze zagadnienie.

Jeżeli przyjrzymy się starożytnej potędze politycznej i kul-

turalnej, jaką było państwo greckie i uprzytomnimy sobie grecki system wychowawczy, to znajdziemy dwie przeważające i wprost może przez Greków przeceniane nauki, to są: gymnastyka (kształcenie ciała) i muzyka (kształcenie ducha ...). Ze tak kolosalną rolę w wychowaniu duchowem Grecja przypisywała muzyce, tego dowód mamy w pismach wielkiego myśliciela, polityka i filozofa Platona, który w swych rozprawach dużo poświęca miejsca muzyce, a nawet daje swe własne teorie na temat muzyki jako sztuki. Platon powiada: „Czem gymnastyka dla ciała, tem muzyka dla ducha”. Oto teza wygłaszana przez jedną z największych potęg umysłowych w dziejach całej ludzkości, teza rzucana na podłoże podatne, bo na system wychowawczy Greka, który z natury

swojej kochał piękno ciała, kochał siłę i zdrowie fizyczne, a przytem kochał muzykę, tę szlachetną, czystą, niezamąconą, która objawiała się u niego w formie gry na lutni, flecie, arfie, i t. d. lub pięknym śpiewie. Stąd też każdy Grek od samej młodości swej uczył się oprócz czytania i pisania, oprócz słynnego „pentatlonu“ (skoki, rzut kulą, rzut oszcze-

damy, zostało w zmienionej formie przyjęte z klasycznej kultury greckiej.

W późniejszych czasach: czy to weźmiemy starożytne Państwo Rzymskie, czy wiele późniejszy już okres średniowiecza — stwierdzimy potężny udział nauczania muzyki w szkoleniu oraz rozwijających się co raz bardziej sztukach pięknych.

A późniejsza jeszcze epoka

Pawlikowice. Orkiestra.

pem, biegi) — przedewszystkiem muzyki t. zn. pobierał lekcje praktyczne gry na instrumencie (najczęściej flecie) a pozatem uczył się teorii a więc nut, harmonji, instrumentoznawstwa, a nawet kompozycji.

Oto rzut oka na stanowisko muzyki w Grecji, w tej, która stała się w późniejszych wiekach podwaliną humanizmu i neoklasycyzmu. a po dziś dzień jest, że się tak wyrażę: „dyktatorem“ rozwoju naszych współczesnych nauk. Wszystko bowiem cokolwiek dziś posia-

romantyzmu stawiała muzykę w dziedzinie uczucia i kultury duchowej tak wysoko, że dopiero czasy okresu poromantycznego, a więc także czasy współczesne, zdolne są wobec pojawienia się w okresie romantyzmu licznych genjuszów i tytanów muzyki, — do wyciągania licznych wniosków: skąd ta przemożna siła w muzyce? Skąd przyczyny tak wielkiego, bo największego ze wszystkich sztuk jej rozwoju? i skąd tak potężny wpływ na charaktery?

A co to wogóle jest muzyka? Jest to sztuka, która wyraża piękno zapomocą tonów.

A więc ona wyraża piękno. To nam dużo mówi, bo piękne jest tylko to, co jest uduchowione i zgodne z planem Bożym, co pochodzi z rąk samego Stwórcy.

Wszelkie wykoszlawienie tego piękna lub odchylenie od tego idealnego piękna — może być tylko dokonane przez człowieka. Im mniej człowiek wykoszlawi tę nadaną przez Boga zdolność wyczuwania piękna, a więc im więcej człowiek zbliża się do tego ideału piękna i staje się bardziej uduchowionym, niejako: ponad ziemią wzniesionym, — tem więcej staje się on tem, co w życiu ludzkim nazywamy: genialnem, uduchowionem czy nadludzkim, a co wreszcie przypisujemy wszystkim tym sławom jak: Bach, Beethoven, Chopin i t. d.

Wymienione wyżej „asy” w kulturze i historii muzycznej świata mający już swe niezachwiane stanowisko zawdzięczają je nie temu, że się „takimi urodzili!” — o nie!!! Niewątpliwie, że udział łask nadprzyrodzonych sprzyjał wzrostowi ich geniuszu, artyzmu i sławy, — ale przede wszystkim wszyscy ci ludzie, powtarzam tylko ludzie, a dołączywszy jeszcze do nich takich jak: Paganini, Mozart, Verdi, Wagner i Moniuszko — zawdzięczają swoje stanowisko ogromnej sile swego charakteru, która znowu wznosiła się proporcjonalnie do wnikania człowieka w istotę piękna i mu-

zyki w ogólności. Tem ci ludzie „podbili” świat.

Muzyka-sztuka, to ta prawdziwie kulturalna muzyka, pozbawiona wszelkiego rodzaju wyuzdania i nadużyć, co się tyczy estetyki, — to muzyka, jak już raz wspomniałem: uduchowiona, prawdziwie piękna. A taką jest w pierwszym rzędzie: 1) muzyka kościelna, której olbrzymi rozwój i reorganizacja przypada na czasy XIII—XVII wieku a dzisiaj odgrywa w liturgii katolickiej kolosalną rolę, 2) muzyka klasyczna, oparta na pewnych wzorach i prawidłach bądź to greckich, bądź też podyktowana przez umysły wielkie!

Wszystko co pozatem stoi, a czego współcześnie stajemy się świadkami (jazz-band, fox-troty, rumby, murzyńskie różne tańce, podrygi i t. d.) jest barbarzyństwem kulturalnem i duchowem, to też od tego rodzaju muzyki, wpływu na charakter, rozwój instynktów uczuciowych i estetycznych — spodziewać się nie można... chyba przeciwnie!

Zejdźmy nieco z tych wyżyn genialności do przeciętności, jeżeli już nie mamy nadziei być genjuszami.

Przyjmijmy tę warstwę przeciętności: młodzież, jako tą, która ma zawsze jeszcze możliwość do wzlotów w myśl hasła „Młodości, ty nad poziomem wylatuj” (Mickiewicza) — i postawmy sobie pytanie: o ile na nasz młodzieńczy charakter może wpłynąć kształcąco muzyka?

Pewien młodzieniec ma zamiłowanie do gry na skrzyp-

cach. Umie już coś grać i chce umieć więcej. Drugi chłopak gra na fortepianie, a trzeci ma dobry głos — mógłby kiedyś dobrze śpiewać.

Droży Koledzy-Czytelnicy! Mogę Wam choćby ze skromnego własnego doświadczenia, jako młody muzyk i początkujący pedagog, powiedzieć, że postęp w grze na jakimś instrumencie, postęp w śpiewie i umuzykalnianie siebie lub innych uzależniony jest: od pracowitości a więc pracy i jeszcze raz pracy!!! Dalej: wielkiej cierpliwości (ciągłe nieraz ćwiczenia!), wytrwałości (stałe a nieustanne trwanie w tej pracy), ogromnej siły woli (mimo niepowodzeń chcieć... dalej iść) oraz sumienności (akuratności, umiaru, punktualności i sprężystości w wyk. utworów). To są naczelne zasady, jakich także potrzeba w silnym, mocnym, młodzieńczym charakterze Polaka-Katolika.

Psychologia stwierdza, że Polak, to zasadniczo charakter zawadjacki, łatwozapalny, kłótlivy, nieakuratny, niepunktualny i t. d. — jeżeli chodzi o jego wady. A czyż wychowanie współczesne i samowychowanie współczesne nie zdąża do wyrugowania u młodzieży i wogóle ze siebie tych wad a wiania zalet charakteru wręcz przeciwnych tym wadom?

Wszystko to daje ucziwie pojęta muzyka, bo daje ową: siłę woli, wytrwałość, cierpliwość, sumiennność, a nade wszystko: pracowitość. A czy na tem koniec? Nadto muzyka przyczynia się w wielkiej mie-

rze do rozwoju pocucia piękna, do rozwoju uwagi, pamięci, spostrzegawczości, zainteresowań i indywidualności. Rozwój tej ostatniej odgrywa w wychowaniu dominującą rolę. Bez indywidualności t. zn. bez dodania do tego, co się posiadało — czegoś wybitnie swoistego. a własnego, — niema owocu w pracy i niema rozwoju swego: „ja”! Muzyka najwięcej dopuszcza do rozwoju indywidualności, gdyż każdy śpiewak np. inaczej śpiewa „Ave Maria”, mimo, że wszyscy śpiewają równie prawidłowo. Skąd to pochodzi? Pochodzi to stąd, że każdy inaczej się w utwór wczuwa i inaczej go oddaje pod wzgl. uczuciowym i w ten sposób właśnie mniej lub więcej nadaje temu utworowi zabarwienie indywidualne, własne. Pocucie indywidualności i posługiwanie się nią, jest punktem wyjścia i tajemnicą rozwoju wszech nauk i sztuk.

W dziedzinie nauk katolickich, przyczynia się muzyka do dokładnego poznania muzyki kościelnej a więc chorału gregoriańskiego, dalej: przyczynia się do dokładnego poznania liturgji Kościoła Katolickiego no i do umiejętności uczestniczenia w pięknych śpiewach i procesjach kościelnych.

Muzyka kształci charakter przede wszystkim tych, którzy czynnie w niej działają. Stąd też zależałoby, aby każdy w jakiejkolwiek formie brał czynny udział w tej sztuce.

Muzyka kształci charakter nawet tych, którzy są w niej wybitnie bierni, gdyż podawana do ucha: planowo, systema-

czasu przeraźliwie-dzwoniące tramwaje, wściekle-goniące auta lub gromadki jeszcze niezniechęconych wycieczkowców, dążących oglądnąć „starości“ grodu podwawelskiego. Prócz tego co żyw ciśnie się do matki-Wisły, szukając w niej ochłody i osłody. A ona biedaczka, aż schudła, i nawet jak na złość nikt się nie może utopić. — A jeszcze paręnaście takich afrykańskich dni. a może być wykreśloną Wisłę z map Eu-

ropy. My nie chcąc dać jej zginać do reszty, „papierzymy się“ w Rudawie — I tak co dnia idzie „w koło Macieju“, aż dopiero późnym wieczorem ożywia się nieco miasto zgłodniałymi „topielnikami czy kąpielnikami“.

Wkrótce po zmianie słońca z księżycem, Kraków otoczony aureolą kurzu, zasypia wraz z Józefitami twardym snem.

Pajac.

Pawlikowice. Wycieczka szkół powsz. z Wieliczki.

Moje pierwsze i ostatnie papierosy.

Miałem coś około 9-ciu lat. Chodziłem do szkoły wydziałowej. Pomimo, że byłem wtenczas jeszcze dość młodym, miałem już jednak sławę: „urwisza“, a to dlatego, że dostałem się w grono złych kolegów.

Pewnego dnia wychodząc ze szkoły, kilku kolegów pociągnęło mnie za sobą w pole. Jeden z nich wydobył z kieszeni z tajemniczą miną — papierosy. Dawno już zazdrościłem palenia papierosów star-

szym kolegom. Nigdy jednak nie odważyłem się jeszcze sam na zapalenie papierosa. Korzystając więc teraz z okazji, poprosiłem o jednego „ćmika“, którego naturalnie zaraz dostałem. Byłem dumny, że mogłem sobie zapalić i puszczać kłęby dymu. Z tego błęgiego stanu, wyrwały mnie nagle mdłości i długi, przykry kaszel.

— „Eheee“. — widzicie go, to ci dopiero „skinder“ jeszcze nie umie palić, zawołali kole-dzy hurmem.

„Co? Myślicie, że ja nie umiem palić? zuchowato zawo-łałem“. To, że się tam troszkę zaksztusiłem“, no to się tak tylko przypadkowo trafiło“. Aby więc potwierdzić, że rzeczywi-ście umiem palić, pociągnąłem silniej; zaraz jednak nastąpiła nowa kaskada duszącego kaszlu i i... i katastrofa, niemiła z pew-nością dla nikogo. Ach! toż mi dopiero przyjemność. Nie zdążyłem zrobić jeszcze dość silnego postanowienia, gdy jeden z kolegów się odezwał: „Felek, jutro przyniesiesz nam kilka papierosów, wszak macie restaurację, więc łatwo to ci pójdzie. Schowasz je do piór-nika i wszystko będzie w po-rządku. My zaś nauczymy cię palić już na dobre“.

Dajcie mi spokój, odrzekłem, już mam dość tego palenia, nie będę nawet próbował wię-cej tego.

— „lii... to taki z ciebie tchórz? Ty się nie przejmuj dzisiejszym wypadkiem, wszak to każdemu początkującemu się zdarzy“. W końcu dałem się przekonać i przyobiecałem przy-nieść papierosów.

Popołudniu tego dnia udało mi się „ściągnąć“ z naszego interesu kilka papierosów t. zw. „Noblessów“. Sciągnięte papie-rosy według rady kolegi scho-wałem do piórnika.

Wieczorem tego dnia, gdy udałem się na spoczynek, su-mienie silnie wyrzucało mi po-pełnioną kradzież. Do tego do-łączył się strach, aby się to wszystko nie wydało. Oj, gdy-bym był przeczuwał, jakie na-stąpią skutki. Wreszcie usną-łem.

Nad ranem miałem jakies złe przeczucia. Wiedziałem, że się coś stanie, tylko na razie nie przeczuwałem jeszcze co, gdyż o papierosach zupełnie zapomniałem.

Wtem coś około godziny 6-stej obudziły mnie z pół-drzemki czyjeś kroki. Poznałem energiczny chód ojca.

— Cóż to pomyślałem, zaw-sze mnie służąca budzi, a dziś ojciec do mnie się fatyguje? Wtem — jak piorun z jasnego nieba przeleciała mi przez głó-wę myśl — papierosy. Może je znalazł? W istocie tak było.

Tymczasem ojciec wchodzi do mego pokoju, a ja cały w „potach“ robiłem akty strze-liste, ślubując przytem, że już nigdy papierosów się nie tknę.

Ojciec zbliża się do mnie. Udaję, że śpię. Budzi mnie. Och! zaczyna się, napewno będzie lanie, pomyślałem, spo-strzegłszy w jednej ręce ojca piórnik z fatalnymi papierosa-mi, a w drugiej bambusową „szpicrutę“, którą niegdyś uży-wał do konnej jazdy.

— „Moje dziecko, a skąd to się wzięły papierosy w twoim

piórniku, które tam przypadkowo znalazłem szukając ołówka?

Cały czerwony. — Ach! ta scena dziś jeszcze stoi mi żywo przed oczyma — odpowiedziałem, że nie wiem. Nie będę opisywał dalszych wypadków. Czytelnicy z pewnością sami się domyślą zakończenia. Zaznaczę tylko, że po „słowach prawdy“ nastąpiły dosadne: „argumenta namacalis“ i to takie, że pewne delikatne cząstki mego szacownego ciała były

parę minut później podobne do kolorowej tęczy po obfitym deszczu. — Po takiej niefortunnej próbie odechciało mi się raz na zawsze papierosów.

Dziś, gdy już upłynęło kilkanaście lat od owego wypadku, błogosławię „czułą“ rękę ojcowską, dzięki której nie przyzwyczaiłem się do tego pochłaniającego pieniądze i tak wielce szkodliwego dla zdrowia nałogu — palenia papierosów.
K.

K R O N I K A

Z Pawlikowic

Miesiąc czerwiec upłynął nam pod sztandarem Najsw. Serca Jezusowego. Codziennie bowiem wieczorem odprawialiśmy nabożeństwo ku uczczeniu Boskiego Serca oraz dla uproszenia sobie łask potrzebnych i pomocy.

Z początku miesiąca wszystko zapowiadało się pomyślnie — słońce mile dogrzewało, zboża i jarzyny bujnie w górę strzelały. Piękna pogoda pozwalała również na energiczniejszą pracę w polu i ogrodzie. Lecz wkrótce świat przybrał inną postać. W dzień śłota, w nocy deszcz — i tak ciągle w kółko. Z utęsknieniem wyglądaliśmy jasnych pogodnych nocy i palącego żaru słonecznego, gdy tymczasem czerwiec przybrał suknię marca lub kwietnia.

5. — Przy niedzieli zabawialiśmy się wesoło na boisku, próbując coraz to nowych gier i nie przypuszczaliśmy nawet,

że będziemy uczestnikami meczu w piłkę nożną i do tego za wolnym wstępem. Około 11-tej godziny bowiem przyjechało do nas kilku byłych wychowanków z Krakowa wraz z kolegami w chęci odwiedzenia Zakładu, a także w nadziei pokonania tutejszego amatorskiego klubu piłki nożnej (który jednak oficjalnie nie istnieje). Trzeba bowiem przypomnieć, że jak pamięcią sięgnąć, jakie tylko kluby z Wieliczki pokusiły się zdobyć palmę zwycięstwa z Pawlikowicami, zawsze odchodziły z nosami na kwintę i przegraną w kieszeni. Takie już szczęście służy Pawlikowiczanom!

Wieczorem zatem rozpoczął się mecz na boisku zakładowym z udziałem około 150 (ale nie tysięcy) widzów. Choć obie drużyny były dość silne i zgrane, jednak wynik zawodów był, jak zwykle, dla gości fatalny. Albowiem sto-

sunek bramek 11:3 na korzyść Pawlikowice bynajmniej ich nie rozweselił.

Po wicherzy przeżywalismy drugą niespodziankę. W parku przy ognisku roznieconem wpośród starych lip i świerków odbył się uroczysty akt przyjęcia kilku druchen z wielkiego gimnazjum do związku

Pawlikowice. W Pasiece.

Fot. J. Kołdran

harcerek, wraz z wykonaniem przysięgi harcerskiej. Aktu tego dokonała p. Braunowa, komendantka chorągwi krakowskiej. Sędziwa Pani przemówiła najpierw serdecznie do druchen, kreśląc dzieje harcerstwa w Polsce w czasach niewoli i po zmartwychwstaniu. Blask palącego się ogniska i lekki trzask palących się drewek nadawał tej mowie coś tajemni-

czego i podniosłego. Następnie czcigodna Pani odbierała od druchen kolejno przysięgę harcerską i uściskiem dłoni przyjmowała je do związku. Uroczysty ten moment utkwił z pewnością wszystkim obecnym w głębi duszy i wyrzył się głęboko w pamięci.

8. — Grupa kosiarzy wyszła na łąki i zrobiła ogromne spustoszenie. Ani jedna trawka nie pozostała przy życiu. Podcięte śmiercionośnem żelazem legły pokotem i uśmiechają się rosą ku słońcu. Taki sam los spotkał koniczynę, a wystraszone pszczołki opuściły w popłochu pole miododajnych roślin.

11. — Po dwu dniach słońce uśmiechnęło się niebo i spojrzało złotem okiem na ziemię, nam zaś zaświtała nadzieja szybkiego wysuszenia siana i koniczyzny. Lecz pogoda zmienia. Mimo, że pracujemy ochotczo, nie w naszej jest mocy wstrzymać deszcz, spadający z otwartych upustów niebieskich. Lecz nie tracimy nadziei, wkrótce może zaczną się lepsze czasy.

15. — Przybyła do nas wycieczka z Gimnazjum wielickiego wraz z ks. Prefektem Dr. Szwąją i p. prof. Chmielem. Studentów było około trzydziestu. Zabawiali się w parku w piłkę nożną, a nawet urządzili prowizoryczny mecz z wychowanekami, zakończony remisem. Koło południa wrócili do domów, zapowiadając przybycie swe w najbliższą niedzielę dla powtórzenia meczu.

16. — W zakładzie ruch niezwykły, bo znowu wycieczka.

Dziś przybyło do nas z Wieliczki około 1000 dzieci szkolnych ze szkół powszechnych żeńskich. Ogromny różnobarwny sznur wił się na drodze wiodącej do zakładu na przestrzeń kilkuset metrów, aż wreszcie rozwinął się w parku w bawiącą się gromadę różnego wieku dziewcząt. Ponieważ pogoda była nadzwyczajna rozgościły się w parku na dobre i na wesołych zabawach przepędziły prawie cały dzień. Po południu ks. Wł. Janowicz wykonał zdjęcie kilkuset dziewczynek na klombie przed domem. Młodsze dziewczynki pragnęły za wszelką cenę zdobyć jakąś pamiątkę z Pawlikowic, szczególnie obrazek lub medalik, dlatego księży i klerycy byli obleżeni, o ile któryś pokazał się w parku.

Skutkiem takiej kampanji na drugi dzień trzeba było obrazy z Pawlikowic poszukiwać.

19. — Rozpoczęliśmy gremialny szturm do nieba — modlitwą. Wszystkie nasze zakłady rozpoczęły w tym dniu nowenny, czyli dziewięciodniowe nabożeństwo, aby wspólnymi siłami łatwiej uprosić u Boga pomocy w zaspokojeniu koniecznych potrzeb życiowych.

Niebo się wypogodziło, przez cały dzień panował iście afrykański upał, suszyliśmy więc siano i koniczynę, aby je móc jak najprędzej zebrać, bo już dostatecznie doświadczyło zmienności pogody.

20. — Po południu zwoziiliśmy siano i koniczynę. Na polu zrobiło się pusto, ale natomiast gumno napęczniało. Po obiedzie także odbył się egza-

min III. Kursu Szkoły Zawodowej, który wypadł nader pomysłnie. Wszyscy bowiem uczestnicy kursu otrzymali świadectwa ukończenia szkoły z wynikiem dobrym lub dostatecznym. Należy im życzyć wesołych wakacyj.

26. — Uczniowie Szkoły Zawodowej odegrali dramat p. t. Na pochyłości. Większość aktorów grała znakomicie, role były dobrze dobrane, skutkiem czego całość wypadła nader zachęcająco!

Gorąco staje się coraz bardziej dokuczliwym. Jedyna rada i pociecha w kąpieli. Stawek skutkiem tego „robi bokami“ i nie ma ani chwili spokojnej. Amatorów bowiem do kąpieli nigdy nie brakuje.

29. — Po południu wyruszyliśmy na przechadzkę do lasu gorzkowskiego. Spodziewaliśmy się znaleźć obfitość borówek, lecz niestety — nadzieja zawiodła. Mimo tego przechadzka na świeżem powietrzu była miłą i zdrową. Wieczorem odbył się mecz na boisku zakładowem. Przybył klub studentów z Wieliczki, ale po dwugodzinnej grze, obfitującej niekiedy w emocjonujące momenty opuścił boisko z przegraną 6:4 na korzyść Pawlikowic. A więc znowu Pawlikowice górą! Wiwat!

30. — Dzisiaj odbyło się dziękczynne nabożeństwo za szczęśliwie odbyty rok szkolny. Rozpoczęły się więc wakacje! Hurra! Niech żyją wakacje!

L i p i e c

Praca w ogrodzie i warsztatach nie ustaje ani na chwil-

kę — Coraz to inne potrzeby powołują ręce do pracy. Z pomiędzy warsztatów stolarnia w największym ruchu, albowiem robi ławki do Gimnazjum wielickiego. Ponieważ termin zbliża się szybko, trzeba się spieszyć, aby na czas pracę ukończyć. Szewcy nasi walczą

Mszę prymicyjną. W ubiegłą zaś niedzielę celebrował również pierwszą Mszę św. w kościele parafjalnym w Wieliczce. W mozolnej pracy na nowem stanowisku życzymy „Szczęść Boże!“

Wieczorem dowiedzieliśmy się o śmierci śp. Stefana No-

Miejsce Piastowe. W pracowni malarza artysty.

dalej skutecznie z kryzysem i skórę garbują.

Upały ogromne wyciskają pot już nietylko z czoła, ale i z całego ciała. Szczęściem dla nas jest się w czem ochłodzić. Stawek nasz ciągle ma gości i zawsze jeszcze nowych przyjmuje — bez biletu.

5. — Ks. Jan Gustkowicz kapłan z sąsiedniego Raciborska, odwiedzający często w czasie wakacyj nasz zakład, dla umocnienia przyjacielskich stosunków odprawił u nas swą

wakowskiego, byłego dyrektora zakładu w Miejsu Piastowem, a później Dobrodzieja naszych zakładów. Umarł w młodym wieku, pamiętając nawet na łożu śmierci o sierotach. Niech odpoczywa w pokój!

10 — Urządziliśmy sobie przechadzkę na borówki, lecz nie znalazłszy, trafiliśmy na kąpiel do Raby. Orkiestra Podtrzymywała w nas ducha, szczególnie w drodze powrotnej, kiedy już nogi słuchać

niezbyt chciały. Na błoniach koło Raby amatorzy piłki nożnej grali przez pewien czas, inni kąpali się, a o godz. 6:30 wracaliśmy do domu. Przechodząc koło dworu p. hr. Morzdyna, orkiestra odegrała pięknego mazurka i otoczeni zabawionymi żakami wiejskimi,

chowanków nogę powyżej kolana. Odwieziono go natychmiast do jednego z krakowskich szpitali.

17. — Doznaliśmy skutków kapryśnej pogody. Istniał plan udania się na całodzienną wycieczkę do Gdowa nad Rabą i już były poczynione przy-

Działkowicze. Ćwiczenia straży ogniowej.

ruszyliśmy do Pawlikowic.

14. — Wieczorem zerwała się gwałtowna burza, a huraganowy wicher połamał wiele drzew i zboża, a szczególnie pszenicę powalił. W dodatku spadł krótki, lecz dość silny grad, który przedewszystkiem napsuł dużo pomidorów. Mniejsze szkody poczynił w polu.

15. — Podczas wycinania połamanych drzew miał miejsce nieszczęśliwy wypadek. Przez nieostrożność spadające drzewo złamało jednemu z wy-

gotowania w tym kierunku, lecz deszcz psotnik popsuł całą sprawę. Trudno — musieliśmy gnuśnieć w domu, bo z powodu chłapy ani porządnie zabawić się nie było można. Zresztą każdy zawiedziony w nadziejach spuścił nos na kwintę i dumał. W dniu następnym rozpoczęły się 8-dniowe rekolacje, których udzielał ks. Wł. Janowicz.

Przygotowujemy się do żniw. Kilku ludzi czyściło gumno, gdzie przed zwózką zboża bę-

dą jeszcze zaprowadzone dre-
ny, aby zabezpieczyć zboże od
zbytniej wilgoci.

19. — Przygotować kosy,
bo jutro żniwo — oto hasło
dnia. Niestety nie wszyscy mo-
gli, czy chcieli go posłuchać,
dlatego też nazajutrz wyruszo-
no w pole dopiero około 9-tej
godziny. Pogoda do koszenia
wyśmienita, bo ani słońce zbyt-
nio nie piecze, ani deszcz nie
pada.

25. — Drugie prymicie w
tym roku i miesiącu. Kapłan
naszego Zgromadzenia, ks. Jan
Zawada odprawił uroczyste
pierwszą Mszę św. w naszej
kaplicy. Niech mu Bóg szczęści
w pracy na niwie duszpaster-
skiej i wychowawczej.

26. — Kosimy już pszenicę.
Żyto już przeszło, więc zwo-

zimy do gumna, korzystając
z pięknej pogody. Lecz nieste-
ty — wieczorem spadł desz-
czyk i spędził nas z pola.

27. — Jednodniowa przer-
wa w żniwach z powodu desz-
czu. Dzisiaj odbyły się prymi-
cje ks. Wojciecha Nierychlew-
skiego, kapłana naszego Zgro-
madzenia, wyświęconego w Kra-
kowie razem z ks. Zawadą.
Oby Bóg Najwyższy dopoma-
gał mu w żmudnej pracy w
winnicy Swej i pomnażał siły.

30 — Skończyliśmy żniwa,
ale tylko połowicznie. Pszeni-
ca już skoszona czeka także
na zwózkę. Obecnie nasi ko-
siarze zabiorą się do owsa i
jęczmienia. Jest więc nadzieja,
że wkrótce będziemy mogli
święcić dożynki. Oby tylko po-
goda dopisała. A. Wisz.

Z Miejsca Piastowego

3. — Nad zakładem prze-
leciał już drugi raz w tym ro-
ku anioł śmierci, zabrał nam
jednego z wychowanków Ro-
mana Witkowskiego. Niedawno
przybył do Zakładu w celu
wstąpienia do naszego Zgro-
madzenia, lecz stan zdrowia
nie pozwolił mu na to. Zapadł
na zapalenie płuc na tle gruź-
liczem i już z łóżka nie wstał.
Liczył zaledwie lat 16 i miał
pełną ochotę do życia i czy-
nu, lecz Pan miał inne wzglę-
dem niego zamiary. Pogrzeb
odbył się 5-go.

Mimo, iż kryzys obecny i
nam daje się dobrze we znaki,
wypowiedzieliśmy mu walkę —
Hasłem do niej jest właśnie
budowa kaplicy, prowadzona
z wielkim trudem dalej.

9. — odbyła się wizytacja
w szkole dokształcającej. Wy-
niki pochwalne. Sam p. Wizy-
tator podziwiał swobodę ucz-
nia i nauczyciela, czego gdzie-
indziej nie spotykał. Propono-
wał nawet podwyższenie na-
szej szkoły. Tak świetne wy-
niki wizytacji pozwoliły nam
wcześniej ukończyć naukę.
Sw. Piotr okazał się dla nas
łaskawym i jeszcze przed 29
czerwca otworzył nam wrota
do wakacji!

Lipiec. — Obecnie przeży-
wamy dni piękne i podniosłe,
bo 25-letni jubileusz kapłań-
stwa Przełożonego Generalne-
go ks. Antoniego Sobczaka.
W jego intencji przystąpiliśmy
wszyscy do Komunii św., bo
na żadną manifestację naszych

i jarzyny rosną jak na drożdżach, co dla nas jest wielką pociechą. Korzystamy również obficie z grzybów i jagód, których nigdy w naszym lesie nie brakuje.

9. — Powietrze nagle się ochłodziło i odczuliśmy jakby technienie zimy. To podobno w Norwegii spadły dość głębokie śniegi, a dech ich do nas również sięgnął. Pszczoły nasze tego roku jakoś nieszczególnie

częściu uroczystości, dla wypróbowania zręczności strażaków, którzy się tam z całego baranowickiego powiatu zebrali, podpalono jakiś prowizoryczny budynek, który w tym celu sporządzono. Zagrzmiały sygnały i zręczni strażacy, kierowani wprawną ręką, wkrótce stłumili pożar. Na zwycięzców niszczącego żywiołu spadł huragan oklasków przyglądającej się temu publiczności. Około

Dziatkowicze. Trzeba zaopatrzyć się na zimę.

się mają. Zima poczyniła znaczne szkody, kilka uli złodzieje ukradli, kilka z konieczności skasowano i tak pasieka nasza liczy obecnie tylko 48 uli. Miodu jednak jeszcze nie prędko się doczekamy, ponieważ w tym roku kryzys dotknął i pszczoły a właściwie pasieki, bo pogoda jakoś nie dopisała.

12. — Nasza brać strażacka ruszyła do Myszy, miejscowości oddalonej od nas o 9 km., na uroczystość poświęcenia pomnika p. marszałkowi J. Piłsudskiemu. Wkrótce po rozpo-

wieczoru rozjechali się wszyscy do domów.

15. — Jeden z nas stosował najnowszą metodę uczenia się jazdy na rowerze. Trzeba jednak przyznać, że udało się mu to niezgorzej, albowiem na przestrzeni 1 kilometra wykonał około 50 karkołomnych i spodniodrąjących skoków z roweru na ziemię. Uważałem za stosowne podać to do ogólnej wiadomości przez „Nasze Życie“, bo to przecie szczyt rekordów pod tym względem.

18. — Kto się czuje na si-

łach i dźwiga przynajmniej 18-stkę na karku ruszył z kosą na ramieniu do koszenia siana. Trawa w tym roku bujna, zatem spodziewamy się obfitszej ilości paszy. Prawie od 9 go panują tu chłody, skutkiem tego obawiamy się trochę deszczu. Ale jakoś to będzie!

[[Dziwię się, że jeszcze dotychczas nie wspomniałem

dował nam budkę nadwodną dla rozbierania i ubierania się. Dzięki mu za to stokrotne.

29. — W uroczystość św. Piotra i Pawła, gromadka dzieci wiejskich przystąpiła do pierwszej Komunji św. Miła to chwila i dla tych dzieci i dla ich rodziców, której wspomnienie krzepi ich nieraz w burzach życia.

Miejsce Piastowe. Cegła na kaplicę.

o naszych zawodach pływackich. Posiadając, piękny staw mamy sposobność do popisów, której np. nie mają Koledzy z Miejsca Piastowego, którzy kąpią się w „trawie“. O naszym stawku śmiało można powtórzyć słowa Mickiewicza, piszącego o „Świtezi“: Ktokolwiek będziesz w dziatkowickiej stronie... pomnij zatrzymać swe „autonogi“, byś się wykąpał w stawie... Niedawno Ks. Dyrektor wybu-

30. — Zakończyliśmy uroczyście rok szkolny. W tym roku uczniowie dzielili się na dwie kategorie. Jedni uczęszczali na naukę do wiejskiej szkoły w Dziakołach, oddalonej od nas o 3 km., inni uczyli się w Zakładzie. Ale i jedni i drudzy dobrze się do nauki przykładali, dlatego też wakacje będą mieli przyjemne i wesołe!

O. Potykowski.

Moje wrażenia z lotu Warszawa—Tokio

30. VIII. Omsk — Krasnojarsk (1300 klm. w 7 godz.).

Ciąg dalszy.

Kolację zjedliśmy w hotelu, kazałem sobie podać miskę kawioru, którym dzięki jego przystępnej cenie, wogóle objadłem się w Rosji, i pomyślałem sobie, że jednak życie jest piękne nawet w Omsku...

Kubiaka praca przy maszynie zatrzymała do późnego wieczora na lotnisku. Kolację zjadł samotnie. Umiął już po rosyjsku jeden wyraz „miaso“ i to mu w restauracji zupełnie wystarczyło.

Nazajutrz przy pięknej pogodzie i sprzyjającym wietrze znaleźliśmy się o 5-tej rano na lotnisku. Odprowadzał nas zacny „diadia” Masłow. Zawarczał motor, ptak nasz uniósł się lekko w powietrze. Wiatr nam sprzyjał. Wziąłem kierunek wzdłuż toru na Tatarsk, Kaimsk, Nowo-Mikołajewsk, za którym po godzinie lotu zobaczyłem po raz pierwszy sybirską tajgę. Odtąd miała mi już ona towarzyszyć prawie aż do Czyty.

Tajga czyni przykre, beznadziejne wrażenie. Gęstwa leśna masa zwalonych drzew, błota i bagna — nieprzebyty teren, którym jak twierdzą miejscowi ludzie, można wędrować 30 klm. miesiąc czasu. Serce mi się ścisnęło na myśl o naszych powstańcach-sybirakach, którzy brnęli temi tajgami, bądź zmuszeni byli w nich mieszkać.

Pejsaż ponury, bez zmiany. Miejscowość robi się górzysta,

wokół beznadziejne tajgi, które idą za mną i idą.

Do Krasnojarska dolatujemy bez przeszkód, podziwiając niesamowicie szeroką i wartką rzekę Jenisiej. Wyszukałem lotnisko. Lądujemy. Spotyka nas dowódca oddziału lotniczego, przedstawiciele Awiachima, dziennikarze, aparaty fotograficzne i kinowe.

Kubiak zostaje przy maszynie, przy której zaciągnięto wartę, ja z dowódcą garnizonu jadę do miasta. Przez Jenisiej prowadzi jedynie most kolejowy, trzeba się więc przeprawić promem.

Mały obrazek charakterystyczny. Za naszym samochodem podjeżdża do promu kilka wozów chłopskich. Wjeżdżamy na prom. Mój towarzysz pyta się przewoźnika: „Czemu nie ruszasz?” „Czekam na tamtych” — odpowiada przewoźnik, wskazując na chłopów. „Ottałkiwaj!” — krzyknął gniewnie dygnitarz bolszewicki. Prom odbił od brzegu, chłopci pozostali...

Miasto brudne. Bruków nie ma, kurz szalony. Nadaję depeszę do Moskwy, jedziemy do hotelu. Obiad zjadamy z przedstawicielami oddziału Awiachim; potem przechadzka po parku miejskim i — spać.

Nazajutrz o świcie lecieliśmy do Czyty.

C. d. n.

Karol XII król szwedzki, (ur. 1682 zm. 1718) lubił bardzo wino. Razu pewnego upił się niem, a będąc pijanym, obraził przykremlu słowa swą matkę. Jeden z jego przyjaciół wytknął mu to na drugi dzień. Król wysłuchał go spokojnie, a po chwili kazał sobie przynieść wina i puhar i poszedł z tem do matki.

— Matko, rzekł uroczyście.
— Obraziłem cię wczoraj, ale oto na przeproszenie chylę się dzisiaj do stóp twoich, ten zaś puhar, który u stóp twych piję, będzie ostatni w mem życiu. I rzeczywiście nigdy już więcej wina nie pił.

I my wyrzeknijmy się trunksów na zawsze z miłości dla Boga i Ojczyzny.

Według obliczeń jest w Polsce obecnie 2.406 czasopism, w tem 2 016 w języku polskim, 136 w żydowskim, 106 w niemieckim, 83 w ukraińskim, 13 w hebrajskim, 12 w rosyjskim, 9 w białoruskim, oraz 31 czasopism w innych językach. W ogólnej liczbie czasopism znajduje się 210 dzienników, 126 czasopism, wychodzących 2—4 razy w tygodniu, 494 tygodników, 285 wychodzących 2—3 razy w miesiącu. 878 miesięczników, 52 dwumiesięczników, 160 kwartalników, oraz 201 innych czasopism.

Ostatni spis ludności wykazał, że Polska ma 636 miast, w tem 308 liczących poniżej 5 tys. mieszkańców. Razem ludność małych miasteczek wy-

nosi 928.875 osób, zatem znacznie mniej niż sama Warszawa.

W miejscowości Odry pod Czerskiem, w Borach Tucholskich, odkryto pierwsze tego rodzaju na świecie olbrzymie planetarium prasłowiańskie, pochodzące z przed 5000 lat przed Chrystusem.

Auta używane do rekordów szybkości, które odbywają się na razie na słynnej plaży amerykańskiej Dayton, są całkiem specjalnie skonstruowane. Są to potwory budowane jak bolidy. Każdy z nich ma 8—9 metrów długości i płaszczy się tuż przy ziemi, ażeby w pędzie natykać się na jaknajmniejszy opór. Najwyższy punkt karoserji wystaje najwyżej na 1 metr nad powierzchnią jezdnii. Wielki własny motor o sile około 1000 koni parowych pcha taki bolid umożliwiając mu zdobycie około 400 kilometrów na godzinę. Rekordziści jadący w takim tempie nie widzą prawie niczego poza obrotami licznika, mierzącego szybkość.

Ile pieniędzy przepijamy i przepalamy? Ogół ludności na ziemiach Polski wydał w jednym niedawno ubiegłym roku na wódkę sumę 656 818.740 zł., a na tytoń 480.000.000 zł., to znaczy przeszło połowę tego ile wynosi budżet na wszystkie wydatki, związane z istnieniem i utrzymaniem państwa. Ileż dobrego możnaby zrobić, obracając tak wielką sumę na rzecz bezrobotnych i opuszczonych sierót.

POCZTA „NASZEGO ŻYCIA“

Z powodów od Redakcji niezależnych numer czerwcowy wyszedł jako lipcowy, za co Czcigodnych Czytelników przepraszamy. Aby to wynagrodzić, wydajemy numer obecny w zwiększonej objętości.

W. Pan Szczepan Mynarski w Starej Wsi. — 23 zł otrzymaliśmy Bóg zapłać za życzliwość i ofiarę na nasz fundusz prasowy. Będzie on dla nas więcej niż wsparciem, bo moralną zachętą do walki z trudnościami, na jakie wydawnictwo nasze jest wystawione. Funduszy żadnych nie mamy. Pisemko wychodzi tylko dzięki doraźnej pomocy naszych Przy-

jaciół, gdyby ta ustała... Ale poco takie myśli dopuszczać, skoro Przyjaciół nam przybywa. Oby jak najwięcej!

Tomasz z Pawlikowic. Dziękujemy za artykuły. Najzupełniej podzielamy zdania autora, że ludzie naprawdę silni dalecy są zawsze od wszelkiej brutalności i pastwienia się nad słabszym, a policzek zawsze więcej szkodzi temu, który go wymierzył. Często jednak bywa, że współwinnym policzka zostaje i poszkodowany, gdy jak się to mówi, „szuka guza”, stara się tak dojechać bliźniemu, że ten traci panowanie nad sobą.

RZECZY WESOŁE

Nagrobek krawcowi.

Tu leży krawiec Adam Włazło,
Co uszył, to się wnet rozlało!
Z pomocą lubej okowitki,
Popruł on życia swego nitki.

Anegdota:

Pewien zmyślacz przechwalał się swemi podróżami. Kiedy raz opowiadał o postaciach ze soli w Wieliczce a potem o Paryżu, jeden z obecnych zapytał go z nienacka: — A próbowałeś wieży Eifla? — Naturalnie Ha,

ha, ha, przecież ona z żelaza, a nie ze soli! — Obecni wyśmiali zmyślacza.

Innym razem rozwoził się o Wiedniu. Nasz żartowniś zapytał go:

— A jadłeś flaczki wiedeńskie?

— No ty mnie drugi raz nie naciągniesz one są przecież z żelaza.

W szkole:

— Dawać jest enotliwiej niż brać.
Jasiu! jak ty to rozumiesz?

— Rozumiem, panie psorze, że enotliwiej dać szturchańca, niż go dostać.

Z Ł O T E M Y Ś L I

Co się przez butę i bezład zwalito, to podźwigną: zaparcie się siebie i praca cicha.

Ubodzy o tyle są szczęśliwi, że jeżeli mają przyjaciół to prawdziwych.

— Nie mów, żeś biedny, gdy masz Boga w sercu, zdrowie i dolności.

DZIAŁ ROZRYWKOWY

MŁODZI PRZYJACIELE!

Zamiast zagadek dam wam dzisiaj łamigłówki
A w następnym numerach znajdziecie krzyżówki.
W różny bowiem sposób trzeba kształcić umysł młody,
Aby naszych głów nie zwano zbiornikami wody.

1)

a	a	a	a	a
a	a	a	b	k
k	k	k	m	m
o	o	o	o	r
r	r	r	t	u

K w a d r a c i k i :

- 1) Dziś ją można tylko pić.
- 2) „.....Nie idź brudno tam, przyjacielu”.
- 3) Ten nad wodą w lecie siada.
- 4) Tak jak inne — zwykła krata.
- 5) Miasto w szwajcarskim kantonie.

2)

a	a	a	a	a
a	a	a	b	h
k	k	k	k	m
o	o	o	r	r
r	r	u	u	w

- 1) Styl w przesadnym zbytku tonie.
- 2) Nazwa bożka to połowa.
- 3) Grzywą kryta jego głowa.
- 4) W Polsce płynie taka rzeka
- 5) Napój — posila człowieka.

Z liter podanych w każdym kwadracie, po pięć wyrazów ułożyć macie. Czytają się jednakowo i poziomo, a takie mają znaczenie, jak przy cyfrach określenie.

PRZYSŁOWIA

1. Lepszy pan To masz, niżli pan Ja dam
2. Ludzi się radź, a swój rozum miej.
3. Nadzieja głupiego — mądrym śmiech.
4. Napisano w niebie: pilnuj każdy siebie.
5. Na twarde drzewo twardego klina i twardej siekiery trzeba.

	str.
Pieśń do św. Michała Archaniola (wiersz)	69
Duch poświęcenia	69
Rola muzyki w kształceniu charakteru	71
Policzek	75
Rekreacja	76
Z gorącej atmosfery	76
Moje pierwsze i ostatnie papierosy	77
Kronika	79
Moje wrażenia z lotu Warszawa-Tokio	89
Rzeczy ciekawe	90
Pocztą „Naszego Życia“	91
Rzeczy wesołe	91
Złote myśli	91
Dział rozrywkowy	92

N A S Z E   Ż Y C I E

jest pismem młodzieży z zakładów KS. BRONISŁAWA MARKIEWICZA przeznaczone dla wychowanków tychże w pierwszym rzędzie, a w drugim dla młodzieży katolickiej.

Adres Redakcji i Administracji:

PAWLIKOWICE P. WIELICZKA, ZAKŁAD WYCHOWAWCZY.

Pod tym adresem należy przysyłać artykuły, sprawozdania, materiały do różnych działów, listy i t. p.

Rękopisów Redakcja nie zwraca lecz ważniejsze przechowuje.

Prenumerata roczna 3 zł. Pojedynczy numer 30 gr.

Wszelkie wysyłki pieniężne należy przesłać czekiem do P. K. O.
w Krakowie na konto Nr. 404.854.

Wydawca: Zakład wychowawczy w Pawlikowicach.

Redaktor odpowiedzialny: Ks. Stanisław Kot.

Drukarnia „Powściągliwość i Praca” w Krakowie.

DRUKARNIA

„POWŚCIĄGLIWOŚĆ I PRACA“

W KRAKOWE

KAZIMIERZA WIELKIEGO L. 95.

TELEFON NR. 166-40.

WYKONUJE

**WSZELKIE ROBOTY
W ZAKRES DUKARSTWA**

WCHODZĄCE

TANIO

SZYBKO

SOLIDNIE

